

- афективний
- конативний

Завданням керівників, зацікавлених у розвитку та процвітанні організації, є процес формування складових корпоративної культури. Серед них, на нашу думку, необхідно звернути особливу увагу на символи, легенди, герої, девізи та церемонії.

Сьогодні в Україні, за умов відсутності загальнодержавних ідеологічних настанов, найбільш незахищеними з точки зору внутрішньої моралі та від негативних сплесків маніпульованої громадської думки опиняються воєнізовані одиниці - міліція, армія, служба безпеки та інші - співробітникам яких у межах службових обов'язків нерідко доводиться ризикувати життям і здоров'ям. Наявність корпоративної ідентичності допоможе підняти престиж роботи в правоохоронній сфері держави, а це, автоматично, відіб'ється згодом на позитивних зрушеннях у цьому напрямі і в суспільній свідомості.

Громадська думка щодо діяльності міліції виникає, формується і функціонує як сукупність оціночних суджень, котрі виражають ставлення соціальних груп до поведінки окремих співробітників міліції та ефективності діяльності всієї системи МВС України. Відображення дійсності громадською думкою має оціночний характер - позитивний або негативний.

ТИПОЛОГІЧНІ ЧИННИКИ СТИЛЮ ЛІДЕРСТВА У СТУДЕНТІВ

студент 4-го курсу факультету правового забезпечення підприємницької діяльності та психології навчально-наукового інституту права та психології НАВС

Шут Ганна Сергіївна

Науковий керівник: доктор психологічних наук, професор, професор кафедри психологічних дисциплін факультету правового забезпечення підприємницької діяльності та психології навчально-наукового інституту права та психології НАВС **Хохліна О.П.**

У причинно-наслідковому зв'язку особистісні риси розглядаються як причина, а поведінка – наслідок. Схильність до того чи іншого стилю пов'язана з багатьма особистісними властивостями, що виступають диспозиціями. Виявленню стилів лідерства та його типологічних чинників у студентів і присвячувалося проведене дослідження.

На теоретичному етапі дослідження було визначено сутність

поняття лідерства та його стилів, індивідуально-типологічних особливостей особистості. На емпіричному етапі дослідження для вивчення типологічних чинників стилів лідерства використовувалася методика для визначення стилів лідерства – «Схильність до певного стилю керівництва» Є.П.Ільїна, для вивчення їх типологічних чинників – методика «Визначення переважального типу темпераменту» В.С.Івашкіна, опитувальник Х.Смішека «Діагностика типів акцентуації рис характеру та темпераменту за К.Леонгардом», опитувальник для визначення типів мислення та рівня креативності Г.С.Нікіфорова, методика діагностики спрямованості особистості Б.Басса, тест-опитувальник ставлення до себе В.В.Століна та С.Р.Пантелєєва – для вивчення самосвідомості. Для аналізу емпіричних даних були застосовані методи кількісної й якісної обробки. Досліджуваними були 24 студенти 4-го курсу ННПП НАВС, що навчаються за спеціальністю «Психологія».

Виявлено, що досліджувані, які мають авторитарний стиль лідерства, характеризуються змішаним та холеричним типом темпераменту. Ті, що використовують змішаний стиль, характеризуються холеричним та флегматичним типом. Особи ж з демократичним та авторитарно-демократичним стилем характеризуються переважно змішаними типами.

У студентів з авторитарним стилем виявлено наявність циклотимічного, неврівноваженого та екзальтованого типів акцентуації. Студенти з демократичним стилем чи не мають акцентуацій, чи мають гіпертимну. В осіб з авторитарно-демократичним стилем наявна гіпертимна. Найбільше акцентуацій (застрагаюча, емотивна, циклотимічна) мають студенти зі змішаним стилем.

Для досліджуваних, яким притаманний авторитарний стиль, характерним є предметне, образне та символічне мислення. Для студентів з іншими стилями лідерства (демократичним, авторитарно-демократичним, змішаним) більш характерним є знакове та образне мислення.

Особи з усіма стилями спрямовані на справу (щонайбільше – змішаний). Спрямованість на спілкування виявлена у студентів з авторитарним і демократичним стилями, а на себе – лише в осіб з авторитарно-демократичним.

У представників авторитарного стилю очікуване ставлення інших не виражене, але достатньо представлена самоповага, аутосимпатія та самоінтерес. Особи зі змішаним стилем характеризуються наявністю усіх типів ставлення до себе. У студентів, для яких характерними є авторитарно-демократичний і

демократичний стилі, усі типи самосвідомості розподілені рівномірно.

Отримані дані стали підставою для визначення психологічного профілю авторитарного та демократичного стилів лідерства. Авторитарний стиль характеризується змішаним та холеричним типом темпераменту, циклотимічним, неврівноваженим та екзальтованим типом акцентуації характеру, розвиненим предметним, образним та символічним мисленням, спрямованістю на справу та спілкування, відсутністю очікуваного ставлення інших і вираженою самоповагою, аутосимпатією та самоінтересом. Демократичний стиль характеризується змішаними типами темпераменту, відсутністю виражених акцентуацій характеру чи наявністю гіпертимної, більш розвиненим знаковим мисленням, спрямованістю на справу та спілкування, рівномірним розподілом усіх типів самосвідомості.

Таким чином, виявлено наявність зв'язку між стилем лідерства студентів та типологічними властивостями. Індивідуально-типологічні особливості особистості можуть обумовлювати схильність студентів до певного стилю лідерства, і навпаки. Дані про характер зв'язку між стилем лідерства та досліджуваними явищами є підставою розглядати їх як його типологічні чинники: особи з різним стилем лідерства мають свої особливі типологічні властивості.

ВПЛИВ ВЖИВАННЯ НЕНОРМАТИВНОЇ ЛЕКСИКИ НА ОСОБИСТІСТЬ ПРАЦІВНИКА МІЛІЦІЇ

рядовий міліції, курсант 3-го курсу психологічного факультету навчально-наукового інституту підготовки кадрів громадської безпеки та психології служби НАВС

Козлова Анна Георгіївна

Науковий керівник: кандидат психологічних наук, доцент, начальник кафедри юридичної психології НАВС **Александров Д.О.**

Спілкування – складний процес взаємодії між людьми, що полягає в обміні інформацією, а також у сприйнятті і розумінні партнерами один одного. Суб'єктами спілкування являються живі істоти, люди. У принципі спілкування характерне для будь-яких живих істот, але лише на рівні людини процес спілкування ставати усвідомленим, зв'язаним вербальним і невербальним актами.

В ході сумісної діяльності люди обмінюються різними уявленнями, ідеями, інтересами, настроями, почуттями,